

מיסוי מטבעות קריפטוגרפים

סיווג הכנסה, אופן החיוב במס הכנסה ומע"מ,
דיווח לרשויות, קיזוז הפסדים, הבעייתית המוטבעת,
עבירות מס, קשיים בהפקדות בבנק, הליך גילוי מרצון

הרשמה לדיוור לעדכוני מיסוי ועוד
באתר מיסים ועסקים בע"מ
www.ralc.co.il

רמי אריה, עו"ד רו"ח
rami@ralc.co.il

תוכן העניינים

1. המישורים בהם עוסק משרדנו בנושא מטבעות קריפטוגרפים
2. סיווג הכנסה ממטבעות קריפטוגרפים
3. אופן הסיווג והחיוב במס הכנסה על רווחים מעסקאות במטבעות קריפטוגרפים
4. אופן הסיווג והחיוב במע"מ על רווחים מעסקאות במטבעות קריפטוגרפים
5. דיווחים על הכנסות ממטבעות קריפטוגרפים
6. קיזוז הפסדים ממטבעות קריפטוגרפים
7. הבעייתיות המוטבעת במטבעות קריפטוגרפים
8. עבירות מס במטבעות קריפטוגרפים
9. קשיים בהפקדת מטבעות קריפטוגרפים בחשבונות בנק
10. הליך גילוי מרצון

המישורים בהם עוסק משרדנו בנושא מטבעות קריפטוגרפים



"תושב ישראל" מחויב במס
בשיטה פרסונאלית, לכן
חייב במס בישראל גם אם
העסקה בוצעה בחו"ל

זיהוי שיטת המיסוי

סיווג הכנסה ממטבעות קריפטוגרפים

מכר מטבע
ע"י משקיע



סיווג כהכנסה הונית

חבות במס רווח הון – חלק ה' לפק'
שעורי המס בהתאם לסעיף 91 לפק'
(25% מס בתוספת 3% מס יסף)

דיווח לפקיד השומה בתוך 30 ימים ממועד
המכירה

חבות במס הכנסה – חלק ב' לפק'
שעורי המס בהתאם לסעיף 121 או 126 לפק'
(עד 47% מס בתוספת 3% מס יסף)

חבות במע"מ

חבות בביטוח לאומי

חבויות נלוות: פתיחת עסק, הגשת דוחות
שנתיים, הצהרות הון

אופן הסיווג והחיוב במס הכנסה על רווחים מעסקאות במטבעות קריפטוגרפים

חוזר מס הכנסה מס' 5/2018 (מיום 17.1.2018) "מיסוי פעילות באמצעי תשלום מבוזר (המכונים: 'מטבעות וירטואלים'):

לשיטת רשות המיסים, **אמצעי התשלום המבוזר המשמש כאמצעי סחר חליפין** אינו בגדר "מטבע" או "מטבע חוץ" בהתאם לחוק בנק ישראל ולעניין הפקודה, אלא **"נכס"** כהגדרתו בחלק ה' לפקודה. לכן, **ככלל, מכירתו תסווג כ-"הכנסה הונית" ותחויב במס רווח הון.**

אדם המדווח על מכירת אמצעי תשלום מבוזר, **ישמור מסמכים להוכחה** כי ההכנסות המדווחות הן ממכירת אמצעי תשלום מבוזר המשמש לצורך סחר חליפין.

אדם אשר הכנסותיו מאמצעי תשלום מבוזר מגיעות לכדי עסק - **יסווג הכנסותיו כ-"הכנסה פירותית" החייבת במס הכנסה מלא.** סיווג ההכנסות ייקבע בהתאם למבחני עסק שנקבעו בפסיקה.

הכנסות ממכר אמצעי תשלום מבוזר אשר הגיע לרשותו של אדם בעקבות פעילות "כריה" (פעילות המתבצעת באמצעות העמדת כוח מחשוב אשר תמורתה משולמים אמצעי תשלום מבוזר), **ייראו כ- הכנסה עסקית.**

אופן הסיווג והחיוב במס הכנסה על רווחים מעסקאות במטבעות קריפטוגרפים

חוזר מס הכנסה מס' 5/2018 (מיום 17.1.2018)

בעסקאות בהן התמורה משולמת באמצעי תשלום מבוזר, המשמעות היא כי מדובר למעשה בעסקת חליפין, ואופן טיפול במיסוי יהיה כדלקמן:

- ▶ **סכום התמורה** המשולמת בעסקת החליפין, תהא זהה הן למוכר לעניין קביעת התמורה, והן לרוכש לעניין קביעת המחיר המקורי. בהתאם לשווי ההוגן בשקלים של אמצעי התשלום המבוזר.
- יחד עם זאת, במידה ולנכס או לסחורה הנקנים קיים מחיר נקוב, אזי שווי המכירה של אמצעי התשלום המבוזר, ששימש לרכישתם, יהא בהתאם למחיר הנקוב של הנכס/הסחורה.
- ▶ **במועד עסקת החליפין, ירשום המוכר הכנסה בגין מכירת הנכס/מתן השירות.** שווי התמורה כאמור יקבע בנוסף גם כמחיר מקורי של אמצעי התשלום המבוזר המתקבל. במועד מכירת אמצעי התשלום המבוזר יחושב הרווח הנצמח מהשינויים בערכו ממועד עסקת החליפין ועד מועד מכירתו.
- ▶ **הדיווח** על ההכנסות לצרכי מס יהא בהתאם להוראות הפקודה.

אופן הסיווג והחיוב במע"מ על רווחים מעסקאות במטבעות קריפטוגרפים

חוזר מס הכנסה מס' 5/2018 (מיום 17.1.2018)

אמצעי תשלום מבוזר הינו נכס בלתי מוחשי לעניין חוק מע"מ. הפעילות באמצעי תשלום מבוזר מהווה "נכס פיננסי".

בהתאם לחוק מע"מ הכנסות מאמצעי תשלום מבוזר יחויבו במע"מ אם הן בעלות מאפיינים עסקיים:

חבות במע"מ	סיווג פעילות
לא יחויב במע"מ	משקיע שפעילותו אינה מגיעה לכדי עסק
<ul style="list-style-type: none"> ההכנסות יחויבו במע"מ בהתאם לסעיף 4 לחוק פעילות תסווג ותרשם במע"מ כ- "מוסד כספי" 	הכנסות מאמצעי תשלום מבוזר מגיעות לכדי עסק
<ul style="list-style-type: none"> עסקאות יחויבו במע"מ בשיעור אפס/מלא יסווג וירשם כ- "עוסק" לעניין מע"מ 	מי שעסקו בכריית אמצעי תשלום מבוזר
<ul style="list-style-type: none"> יחויב במע"מ ומחיר העסקה יקבע לפי סעיף 10 לחוק הכנסות שיצמחו לעוסק מאמצעי התשלום המבוזר לא תהיינה חייבות במע"מ, למעט מי שפעילותו מהמרת/מכירת אותו אמצעי תשלום עולה לכדי פעילות בעלת מאפיינים עסקיים 	עוסק שאין עיסוקו באמצעי תשלום מבוזר (עוסק המקבל את התמורה עבור עסקאותיו באמצעי תשלום מבוזר)

החלטת מיסוי בהסכם מס' 209/18 (מיום 4.6.2018) "אופן רישום תקבולים המתקבלים באסימונים מבוזרים"

מדובר בחברה העוסקת במתן שירותים. חלק מלקוחותיה מעוניינים לשלם באסימונים מבוזרים.

החברה ביקשה לקבוע את אופן רישום תקבולים אלו. במסגרת החלטת המיסוי נקבע, בין היתר, כדלקמן:

1. במועד תקבול האסימונים החברה תרשום בספר רישום עסקאות חליפין את הסכום שהתקבל בפועל.
2. במידה והחברה **תממש את האסימונים שהתקבלו למטבע (ש"ח, דולר וכיוצ"ב) בתקופה הנדרשת עד למועד הוצאת חשבונית מס** לפי חוק מע"מ, אזי היא תוכל להוציא את חשבונית המס ללקוח ע"פ הסכום ברוטו שהתקבל בפועל במועד המימוש.
- החברה תכיר בהוצאות שהוצאו במסגרת מימוש אסימונים רק במקרה של מימוש בפועל ובהתאם לדיני המס הרלוונטיים הן בהיבטי חוק מע"מ והן במסגרת חישוב ההכנסה החייבת.
3. במידה והחברה **לא תממש את האסימונים בתקופה הנ"ל**, חשבונית המס תירשם ע"פ "השער הממוצע בתקופה" של האסימונים שהתקבלו. חישוב השער הממוצע יבוצע ע"ב השערים המפורסמים לפי ממוצע העסקאות בזירות מסחר מהותיות לאסימונים כדלקמן:

$$\text{שער ממוצע בתקופה} = 2 / (\text{השער הנמוך בתקופה} + \text{השער הגבוה בתקופה})$$

הסכום שבחשבונית המס ייחשב ל-"מחיר המקורי" של האסימונים לחישוב **רווח/הפסד עתידי** ככל שיהיה.

דיווחים על הכנסות ממטבעות קריפטוגרפים

1. **טופס 1301 – "דין וחשבון על ההכנסות בארץ ובחו"ל"** - טופס הדיווח השנתי בו מדווחים על כלל ההכנסות שהיו במהלך השנה, ובו יש להתייחס במפורש להכנסות ממטבעות דיגיטליים (הנקראים בטופס מטבעות וירטואליים או קריפטוגרפים).
- הו"ב 6/2019 מיום 28.4.2019 – רשות המסים מפנה את תשומת הלב להצהרה שהתווספה לטופס 1301 החל משנת 2018, בה הנישום מצהיר האם בשנת המס יש לו הכנסות ממימוש מטבעות קריפטוגרפים לרבות המרתם.
2. **טופס 1399 – "הודעה על מכירת נכס וחישוב המס"** - טופס דיווח על עסקאות שהניבו רווח או הפסד הון. יש לפרט כל עסקה בטופס נפרד או לקבץ עסקאות שבוצעו באותו חודש (סעיף 3.4 להו"ב 5/2022), ולציין את כל הפרטים הרלוונטיים לאותה העסקה – בין היתר, השער בו היא בוצעה, הצמדות והיקף העסקה.
3. **עמדה חייבת בדיווח מס' 91/2021 מיום 30.12.2021** – כל משקיע או סוחר במטבעות וירטואליים אשר ידווח על הכנסותיו שלא בהתאם לפרשנות רשות המיסים, יהיה חייב בדיווח בדוח השנתי שלו על הפרשנות הנוגדת שבה נקט, בהתאם לסעיף 131 ה' לפק'. זאת, אם יתרון המס הנובע מהפרשנות הנוגדת עולה על 5 מיליון ₪ באותה שנת מס או על 10 מיליון ₪ בתקופה של ארבע שנות מס.

קיזוז הפסדים ממטבעות קריפטוגרפים

- הפסד מתרחש כאשר מחיר המטבע במכירה נמוך משער הבסיס שלו (ממחירו בעסקה בה הוא נרכש).
- פעולת חישוב רווח/הפסד יש לבצע **לכל שנת מס בנפרד**.
- פעילות מימוש מהווה אירוע מס חייב בדיווח גם אם לא נוצר רווח בעסקה ספציפית.
- **הפסדים מהשקעה** במטבעות דיגיטליים - ניתנים לקיזוז למול רווחי הון/שבח מקרקעין באותה שנה או מול רווחים מקריפטו שיהיו בשנים העוקבות. **הפסדים ממסחר** במטבעות דיגיטליים (הפסדים מעסק) - ניתן לקזז מכל הכנסה באותה שנת מס.
- ההפסדים הניתנים לקיזוז צריכים להיות **הפסדים אמיתיים שמומשו**, ולא הפסדים "על הנייר" בשל ירידת שערי המטבעות. כדי לשמר זכות להכרה בהפסדים **חובה להגיש דו"ח שנתי**.
- **החלטת מיסוי בהסכם מס' 209/18 מיום 4.6.2018** - החלטת המיסוי נוגעת לנותני שירותים המקבלים את התמורה במטבעות דיגיטליים ומאפשרת להכיר בחלק משינויי שער המטבע כהוצאה עסקית. כיוון שיש תנודתיות רבה בשווי מטבעות אלו רשות המסים מאשרת לנותני שירותים **להכיר בהפסד עסקי של ירידת ערך הקריפטו אם הם יומרו לש"ח/דולר וכו' בחלון זמן של 15 יום ממועד קבלת המטבעות הדיגיטליים**. אם לא תבוצע המרה, בחלון זמן זה, ושער המטבעות ירד אל מול השקל, **ההפסד יהיה הוני בלבד**.

הבעייתיות המוטבעת במטבעות קריפטוגרפים

- ▶ מטבעות קריפטוגרפים עלולים להיות מנוצלים לרעה, בין היתר, **לביצוע עבירות מס מהותיות כאמור בחוק הלבנת הון או למימון טרור**, ע"י שימוש באנונימיות המובנית במטבע עצמו, או ע"י שימוש בארנקים דיגיטליים שנפתחים בלי שהלקוח המחזיק בהם זוהה.
- ▶ **קושי לבצע חובות זיהוי והכרת הלקוח** בעת מתן שירותים פיננסיים הקשורים למטבעות קריפטוגרפים.
- ▶ סכומים משמעותיים עשויים לעבור בין מדינות **ללא תיווך של גורמים פיננסיים מפקחים, ללא זיהוי פנים אל פנים בהתקשרות העסקית, ללא אימות הזהות וללא פיקוח או רגולציה.**
- ▶ **היעדר שליטה אחר תנועות המטבעות הקריפטוגרפים.**
- ▶ **מקור הכסף אינו ידוע.**



קשיים בהפקדת מטבעות קריפטוגרפים בחשבונות בנק

חוזר הפיקוח על הבנקים מס' 2706-06 (הוראת ניהול בנקאי תקין 411) בנושא "ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור" (מיום 9.5.2022):

*הבנקים מקשים על הפקדת
כספים ממימוש מטבעות
קריפטוגרפים בחשבונות בנק,
גם אם דווחו כחוק לרשות המסים*

- ▶ תאגידי בנקאיים יידרשו לבצע **הערכת סיכונים תקופתית** לעניין העברות כספים שמקורם או יעדם קשור במטבעות וירטואליים, ועל בסיס הערכת הסיכונים שבוצעה עליו לקבוע מדיניות ונהלים.
- ▶ התאגידי הבנקאיים יידרשו, בין היתר, **לבחון את זהות נותן השירות ואת דרישות איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור החלות על פעילותו.**
- ▶ **לא ניתן לקבוע מדיניות סירוב גורף במקרה של פעילות המבוצעת ע"י נותן שירות במטבע וירטואלי שקיבל רישיון מהממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון למתן שירות במטבע וירטואלי.**
- ▶ על התאגידי הבנקאיים **לברר את מקור הכספים ששימשו לרכישת המטבע הווירטואלי ואת הנתבי שעברו הכספים ממועד רכישת המטבע הווירטואלי ועד להפקדת הכספים שמקורם במימוש המטבע הווירטואלי בחשבון הלקוח בתאגיד הבנקאי.**
- ▶ **הוראות החוזר יכנסו לתוקף בתוך 6 חוד' ביום 8.11.2022.** ניתן להניח שהבנקים יחלו כעת ביישומן.

פניה להליך גילוי מרצון

מומלץ להצטייד **בחוות דעת מפורטת** שתסקור את מקורות הכספים שהושקעו, את נתיבי המעבר של הכספים ועד המימוש, לרבות דיווח לרשויות המס בין באופן הרגיל ובין בדיעבד בפנייה להליך של גילוי מרצון.

מסלולים בהליכי גילוי מרצון – במישור האזרחי:

בעבר – גילוי מרצון אנונימי ותשלום המס במלואו איפשרו **חסינות מהליך פלילי**.

מנסיוננו בפניה להליך גילוי מרצון ותשלום המס – רשות המסים לא נוקטת בצעדים פליליים

- מסלול רגיל
- מסלול **מקוצר** – הצהרה על הכנסה חייבת שאינה עולה על חצי מיליון ₪



רמי אריה, עו"ד רו"ח ויועץ מס

שותף בכיר במשרד

דורון, טיקוצקי, קנטור, גוטמן, נס, עמית גרוס ושות'
משרד מוביל לדיני מיסים, משפט מסחרי, דיני עבודה, חדלות פירעון ועוד

מי אנחנו?

- ניסיון מקצועי בתחום דיני המס של למעלה מ- **35 שנים!**
- מתן מענה הולם לבעיות בתחום המשפט המסחרי בכלל ודיני המס בפרט!
- התמחות בדיני מס, תכנון מס, מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, מע"מ, מיסוי בינלאומי
- פיתרון בעיות וייעוץ בהליכים במדידה החשבונאית, ניתוח עסקי, תמחיר
- כימות נזקים ושירותים נלווים אחרים בתחומים שבהם נושקת עריכת הדין לראיית החשבון
- **חבר פורום המיסים של לשכת עורכי הדין בישראל**
- מרצה בכיר, כותב מאמרים וספרים מקצועיים ובעל מוניטין
- **מנהל מקצועי של מאגר המידע "מיסים ועסקים"** באינטרנט – מאגר העדכונים, מאמרים ופורומים באתר המיסוי, הגדול מסוגו בישראל – **www.ralc.co.il**
- עריכת חוות דעת מומחה בתחומים המשלבים חשבונאות ומשפט.
- **ניהול בורריות וגישורים** בהם נדרש יידע בחשבונאות, כלכלה ומסחר ומשפטים.
- **הערכות שווי חברות**, ניהול נאמנויות, תוכניות עסקיות, הסדרי הבראה לתאגידים ויחידים, ייצוג בפני בנקים.

תודה על ההקשבה

ניתן להעביר שאלות הבהרה בדוא"ל למרצה

הרשמה לדיוור לעדכוני מיסוי ועוד
באתר מיסים ועסקים בע"מ
www.ralc.co.il

רמי אריה, עו"ד רו"ח
rami@ralc.co.il